

Sygn. akt X Ga 81/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 23 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu X Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Ewa Kaźmierczak

Sędziowie SSO Ryszard Trzebny del. SSR Grażyna Weleda

Protokolant st. sekr. sąd. Mirosława Klimowicz

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2015 r., w P.

na rozprawie

sprawy z powództwa A. J.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 24 listopada 2014 r. sygn. akt V GC 932/14:

1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. I o tyle tylko, że obniża zasądzoną w tym punkcie od pozwanego na rzecz powoda kwotę 647zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego do kwoty 338,50zł tytułem kosztów procesu, w tym kwoty 300zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i w pkt. II o tyle tylko, że obniża zasądzoną w tym punkcie od pozwanego na rzecz powoda kwotę 647zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego do kwoty 338,50zł tytułem kosztów procesu, w tym kwoty 300zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

2. w pozostałym zakresie oddala apelację;

3. kosztami postępowania apelacyjnego obciąża pozwanego i na tej podstawie zasądza od pozwanego na rzecz powoda łącznie kwotę 450zł.

SSO Ryszard Trzebny SSO Ewa Kaźmierczak SSR Grażyna Weleda

UZASADNIENIE

Powód, A. J. wniósł 4 lipca 2014r. dwa odrębne pozwy przeciwko pozwanemu – spółce z o.o. (...) w nowej S.. W sprawie V GC 933/14 żądał zasądzenia 1.845zł wraz z ustawowymi odsetkami od 16 lutego 2014r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu z tytułu wynagrodzenia za miesiąc luty 2014r. W uzasadnieniu pozwu wskazywał, że w ramach prowadzonej kancelarii adwokackiej zawarł z pozwaną umowę o stałą obsługę prawną. Pismem z 24.01.2014r. pozwana wypowiedziała umowę. Oświadczenie o wypowiedzeniu zostało doręczone powodowi 10.02.2014 r. Zgodnie z § 3 ust. 2 i 3 umowy jej rozwiązanie może nastąpić z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego. Za okres wypowiedzenia pozwana obowiązana

jest do zapłaty umówionych należności, tj. kwoty 1.845 zł płatnej do 15 dnia każdego miesiąca. Pozwana nie uregulowała należności wynikających z umowy za miesiąc luty 2014 r., do czego została wezwana pismem z 17.03.2014 r., bezskutecznie. W sprawie V GC 932/14 żądał zasądzenia takiej samej kwoty z ustawowymi odsetkami od 16 marca 2014r. jako wynagrodzenie za miesiąc marzec z takim samym uzasadnieniem. W obu sprawach wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, od których pozwana wniosła sprzeciw w całości.

W uzasadnieniu sprzeciwów pozwana potwierdziła fakt zawarcia pomiędzy stronami umowy o obsługę prawną, lecz zarzucała, że powód nienależycie umowę wykonywał, lub pozostawał w zwłoce z jej wykonywaniem. Nadto pozwana zaznaczyła, że nie otrzymała od powoda faktury VAT za miesiąc marzec 2014 r. Podawała przy tym, że w praktyce wynagrodzenie należne powodowi było płatne dopiero po otrzymaniu od niego faktury. Pozwana podkreśliła, że powód dopuścił się zaniedbań, a swym działaniem naraził pozwaną na negatywne konsekwencje; nie wykonywał również obowiązków, do których był zobligowany na podstawie łączącej strony umowy.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podniósł, że pozwana przed złożeniem sprzeciwu od nakazu zapłaty nie wносиła zastrzeżeń do świadczonych przez powoda usług. Pozwana składając oświadczenie z dnia 24.01.2014 r. o wypowiedzeniu umowy nie wzmiankuje, iż powodem złożenia oświadczenia miałyby być rzekome wadliwe działanie powoda i niezadowolenie z dotychczasowej współpracy. Powód ustosunkował się do podanego przez pozwaną przykładu nierzetelnego wywiązywania się z umowy - przygotowania analizy prawnej dotyczącej regulacji prawnych monitoringu na terenie prowadzonej przez pozwaną działalności gospodarczej - podając, że analiza ta dotyczyła innego podmiotu - (...) Sp. z o.o., w której prezesem zarządu jest W. K. (1), mąż K. K., która we wspomnianej spółce jest prokurentem i współdziałowcem. Pozwana zwróciła się do powoda jedynie z sugestią zajęcia się wspomnianą sprawą i w sprawie nie doszło do ustalenia warunków zlecenia.

Postanowieniem z 24 listopada 2014 r. połączono do wspólnego rozpoznania ze sprawą V GC 932/14 sprawę V GC 933/14 i prowadzono sprawę pod sygnaturą V GC 932/14.

Wyrokiem z 24 listopada 2014r., Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, V Wydział Gospodarczy w punkcie I wyroku zasądził od pozwanej (...) spółki z o.o. na rzecz powoda A. J. kwotę 1.845 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie i kosztami procesu, w punkcie II zasądził od pozwanej na rzecz powoda tę samą kwotę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie i kosztami procesu.

Podstawą orzeczenia były następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

Powód A. J. w ramach prowadzonej Kancelarii Adwokackiej zawarł z pozwaną w dniu 1.02.2013 r. umowę o stałą obsługę prawną zleceniodawcy - (...) spółki z o.o. w N.. Stosownie do treści § 1 ust. 1 umowy: „Zleceniodawca zleca, a Zleceniobiorca zobowiązuje się do wykonania stałego zlecenia na warunkach i zasadach mniejszej Umowy polegającego na prowadzeniu stałej obsługi prawnej Zleceniodawcy (...)”. Zgodnie z § 4 ust. 1 umowy: „tytułem realizacji niniejszej umowy strony ustalają miesięczne wynagrodzenie Zleceniobiorcy w kwocie 1.500zł + należny podatek VAT (...), które płatne jest do 15 dnia każdego miesiąca, począwszy za miesiąc luty 2013 r.” Stosownie do § 7 umowy: „Wszelkie zmiany niniejszej umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności”. Pozwana w dniu 24.01.2014 r. rozwiązała zawartą z powodem umowę z zachowaniem umownego okresu wypowiedzenia. Pozwana nie uiściła wynagrodzenia należnego powodowi za miesiące luty, marzec 2014 r. Z uwagi na powyższe powód pismem z dnia 16.03.2014 r. wezwał pozwaną do zapłaty.

Oceniając ustalony przez siebie stan faktyczny sprawy Sąd Rejonowy zważył, że roszczenie powoda okazało się zasadne. Sąd Rejonowy uznał, że poza sporem pozostawał fakt, że powód A. J. w ramach

prowadzonej Kancelarii Adwokackiej zawarł z pozwaną umowę o stałą obsługę prawną. Pozwana w dniu 24.01.2014 r. rozwiązała umowę z zachowaniem umownego okresu wypowiedzenia. W przedmiotowych sprawach powód dochodził na swoją rzecz zapłaty kwot 1.845 zł podając, że jest to należne mu, a nie uiszczone przez pozwaną wynagrodzenie za miesiące luty i marzec 2014 r.

Pozwana w sprzeczności od nakazu zapłaty podnosiła, że powód nie wywiązywał się należycie z powierzonych mu obowiązków. Na rozprawie w dniu 24.11.2014 r. pozwana podała, że nie chce uiścić należności na rzecz powoda za miesiąc luty i marzec 2014 r., ponieważ nie wywiązał się z umowy. Nadto pozwana zeznała, że umówiła się z powodem, że zawarta przez strony umowa będzie dotyczyła także obsługi spółki (...). Powód przeczył stanowisku pozwanej wskazując, że obsługa wskazanej spółki nie była przedmiotem umowy, a pozwana jedynie przy okazji zwróciła się do powoda z sugestią zajęcia się sprawą spółki. Kwestię sporną pomiędzy stronami stanowiło ustalenie, czy w ramach zawartej pomiędzy stronami umowy powód zobowiązany był do prowadzenia obsługi prawnej innych podmiotów, poza Zleceniodawcą. Analiza umowy stron pozwoliła na jednoznaczne ustalenie, że przedmiotem umowy była obsługa prawna zleceniodawcy, tj. (...) Sp. z o.o. w N.. Stosownie do treści § 1 ust. 1 umowy stron: „Zleceniodawca zleca, a Zleceniobiorca zobowiązuje się do wykonania stałego zlecenia na warunkach i zasadach niniejszej Umowy polegającego na prowadzeniu stałej obsługi prawnej Zleceniodawcy (...)”. Z przytoczonego przepisu umowy jasno wynika, że powód zobowiązany był do prowadzenia obsługi prawnej jedynie zleceniodawcy, czyli pozwanej spółki. W żadnym z zapisów umowy nie przewidziano możliwości zlecenia powodowi prowadzenia obsługi prawnej jakichkolwiek innych podmiotów. Pozwana na rozprawie w dniu 24.11.2014 r. podniosła, że umówiła się z powodem, że zawarta przez strony umowa będzie dotyczyła także obsługi spółki (...). Pozwana nie przedłożyła żadnych dowodów świadczących o powyższej okoliczności. Nadto zgodnie z § 7 umowy: „Wszelkie zmiany niniejszej umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności”. Z uwagi na zacytowany zapis umowy Sąd Rejonowy stwierdził, że nawet gdyby pozwana przedłożyła dowód na ustne porozumienie stron odnośnie prowadzenia dodatkowo obsługi prawnej innych podmiotów, dowód taki i tak w świetle zapisów umowy stron nie zasługiwałby na uwzględnienie. Jeżeli strony rzeczywiście umówiły się o obsługę prawną innych podmiotów, to winny to zrobić w formie pisemnego aneksu do zawartej umowy z dnia 1.02.2013 r. Dowodów na spisanie takiego aneksu pozwana nie przedłożyła. Ponieważ zaś samo twierdzenie strony pozwanej nie jest dowodem, twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności, powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.). Jednocześnie pozwana nie przedłożyła żadnych dowodów świadczących o nieprawidłowym, czy nierzetelnym wywiązywaniu się przez powoda ze zleconych mu zadań. Pozwana podnosząc, że powód wykonywał nienależycie ciężące na nim obowiązki lub nie wykonywał ich w ogóle nie zaferowała na poparcie swoich twierdzeń stosownych dowodów. Nadto przytaczane przez nią przykłady rzekomego nieprawidłowego wykonywania zleconych obowiązków dotyczyły innych podmiotów, nieobjętych umową stron z dnia 1.02.2013 r. Twierdzenia pozwanej nie zasługiwały zatem na uwzględnienie. Sąd Rejonowy wskazał następnie, że w toku procesu przeprowadzono również dowód z zeznań świadków M. J. oraz W. K. (2). Nie pozwoliły one jednak na uznanie, że powód wykonywał przedmiotowe obowiązki w sposób nierzetelny. Świadczenie potwierdzili jedynie fakt zawarcia pomiędzy pozwaną, a powodem przedmiotowej umowy. Świadek M. J., która w pozwanej spółce pełni funkcję księgową potwierdziła nadto fakt rozwiązania umowy. Zeznając nie była jednak w stanie podać, czy powód miał wykonywać usługi na rzecz firmy (...). Podsumowując powyższe zważania Sąd Rejonowy wskazał, że strona pozwana nie udowodniła, by powód w sposób nieprawidłowy wykonywał swoje zobowiązania z umowy wynikające. Pozwana nie udowodniła również, że przedmiotem łączącej strony umowy była obsługa prawna innych niż zleceniodawca (tj. pozwana spółka) podmiotów. Jednocześnie zaś strona pozwana przyznała, że nie uiściła wynagrodzenia powodowi za miesiące luty oraz marzec 2014 r. Sąd Sąd Rejonowy uznał, że powód słusznie domaga się zapłaty na swoją

rzecz nie uiszczonych należności za wykonane przez siebie usługi, zgodnie z umową stron. Na marginesie, odnosząc się do podniesionej przez pozwaną okoliczności, że powód nie przedłożył jej faktury VAT za miesiąc, jak było to utrwalone w relacjach stron, Sąd Rejonowy uznał powyższy zarzut za chybiony, wskazując, że należne jej wynagrodzenie wynika bezpośrednio z umowy stron. Zgodnie z § 4 ust. 1 umowy: „tytułem realizacji niniejszej umowy strony ustalają miesięczne wynagrodzenie Zleceniobiorcy w kwocie 1.500 zł (...) + należny podatek VAT (...), które płatne jest do 15 dnia każdego miesiąca, począwszy za miesiąc luty 2013r”. Nadto, fakt niedostarczenia faktury VAT nie zwalnia strony pozwanej z obowiązku uiszczenia na rzecz drugiej strony należnego jej wynagrodzenia. Sąd pominął dowód z zeznań powoda z uwagi na jego nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie w dniu 8 października 2014 r. Sąd pominął wywody i wnioski procesowe przedstawione w piśmie procesowym złożonym w dniu 31.11.2014 r., albowiem wnioski te uznał za spóźnione w rozumieniu art. 207k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy uwzględnił żądanie pozwów. Rozstrzygając żądanie powoda w zakresie odsetek Sąd pierwszej instancji kierował się treścią art. 481 § 1 k.c. W związku z tym, iż powód jest stroną wygrywającą proces, o kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. (strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu); do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony). Wysokość opłaty sądowej w niniejszych sprawie wyliczono stosownie do treści art. 28 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.).

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożyła pozwana zaskarżając je w całości. Przedmiotowemu rozstrzygnięciu zarzuciła naruszenie: art. 60 kc, art. 61 kc, art. 746 §1 kc polegające na ich błędnym niezastosowaniu poprzez mylne przyjęcie terminu złożenia oświadczenia woli z 24 stycznia 2014r., celem którego było wypowiedzenie umowy zlecenia, w sytuacji gdy zgodnie z wykładnią powyższych przepisów oświadczeniem woli jest każde zachowanie podmiotu dokonującego czynności prawnej, które ujawnia jego wole w sposób dostateczny, również w postaci elektronicznej, zaś dający zlecenie wypowiedzieć umowę zlecenia może w każdym czasie; art. 233 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzanych w sprawie dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego polegające na dowolnym przyjęciu, że pozwana nie wykazała aby powód wykonywał zlecone obowiązki nieprawidłowo, że zleceniem objęte było wykonanie obowiązków na rzecz innych podmiotów w tym na rzecz firmy (...), nadto polegającej na dowolnym przyjęciu daty w której oświadczenie o wypowiedzeniu umowy zlecenia dotarło do powoda, art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda podwójnej kwoty 647 zł tytułem zwrotu kosztów procesu tym kwot 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, podczas gdy łączna wartość przedmiotu sporu nie przekraczała kwoty 5.000 zł, zaś pozwy dotyczyły tego samego roszczenia między tymi samymi stronami. Mając na uwadze te zarzuty pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania za I i II instancje według norm przepisanych, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pozostawiająca temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy uznał, że apelacja pozwanej co do meritum sporu nie zasługiwała na uwzględnienie. Nieważności postępowania, kwestię tę badając z urzędu, nie stwierdzono.

W pierwszej kolejności wyjaśnić jednak należało, że sprawa niniejsza na etapie apelacyjnym rozpoznawana była w postępowaniu zwykłym, albowiem połączenie kilku oddzielnych spraw toczących się przed tym samym sądem w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia, jeżeli pozostają ze sobą w związku lub mogły być objęte jednym pozwem oznacza de facto odstąpienie od rozpoznania sprawy według przepisów o postępowaniu uproszczonym, nawet jeżeli nie zostało wydane w tym przedmiocie stosowne postanowienie. Samo połączenie spraw, nawet bez wydania zarządzenia (postanowienia sądu) o odstąpieniu od stosowania przepisów o postępowaniu uproszczonym – powinno być traktowane jako takie odstąpienie (vide: uchwała Sądu Najwyższego z 12 listopada 2003r., III PZP 13/03).

Odnosząc się do natomiast zarzutów apelacyjnych stwierdzić należy, co następuje:

Na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego. Zgodnie z art. 746 § 1 zdanie 1 kc dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie. Uprawnienie do wypowiedzenia ma charakter prawokształtujący i wykonywane jest przez jednostronne oświadczenie woli kierowane do drugiej strony stosunku zlecenia (art. 61 § 1kc). Na podkreślenie zasługuje, że przepis art. 746 § 1 ma charakter dyspozytywny, strony mogą określić w umowie przesłanki oraz termin wypowiedzenia (vide: wyrok SN z 11 września 2002 r., V CKN 1152/2000, MoP 2005, nr 19, s. 958, LexisNexis nr (...); wyrok SA w Warszawie z 25 marca 2010 r., IACa 4/2010, LexisNexis nr (...)), z zastrzeżeniem, że nie może to prowadzić do zrzeczenia się uprawnienia do wypowiedzenia stosunku zlecenia z ważnych powodów. Jeżeli w umowie nie zostały określone przesłanki wypowiedzenia, dla skuteczności oświadczenia dającego zlecenie nie jest konieczne wskazanie w nim przyczyny wypowiedzenia ani jej rzeczywiste istnienie (vide: wyrok SN z 9 lutego 2001 r., III CKN 304/2000, LexisNexis nr (...)). Względny charakter § 1 tego artykułu oznacza, że strony w umowie mogą wprowadzić umowne terminy wypowiedzenia wskazując generalnie związanie nimi, mogą też dla oznaczonych przypadków inaczej określić moment ustania umowy.

Wynikająca z art. 353¹ kc swoboda kontraktowania dopuszcza możliwość określenia w umowie i terminów i sposobów ustania umowy. Takie postanowienia umowne stanowią więc modyfikację, a w istocie ograniczenie, wolą stron, ale w zgodzie z przepisami, uprawnień dającego zlecenie wynikających dlań ze zdania pierwszego § 1 art. 746 k.c.

Jak wnika z akt niniejszej sprawy wypowiedzenie umowy datowane na 24 stycznia 2014r., bez żadnych wątpliwości wskazuje, że pozwana wypowiadając umowę opierała się na postanowieniu § 3 pkt. 2 umowy, w samej treści tego wypowiedzenia stwierdzając, że pozwana rozwiązuje z powodem umowę z zachowaniem umownego okresu wypowiedzenia. Zgodnie natomiast z powołanym postanowieniem umowa może zostać rozwiązana przez każdą ze stron z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, przy czym bieg okresu wypowiedzenia rozpoczyna się z dniem złożenia drugiej stronie oświadczenia o wypowiedzeniu. Z powyższego wynika, że strona pozwana składając wypowiedzenie umowy zlecenia z 1.02.2012r., była świadoma faktu trwania umowy w okresie wypowiedzenia, stąd niezrozumiałe są wywody apelacji, w której pozwana wyraża aktualnie pogląd o skutku natychmiastowym tegoż oświadczenia. Nadto, prezes pozwanej podczas przesłuchania informacyjnego wyrażała przekonanie, że umowa winna trwać do końca lutego. Za błędne

należy nadto uznać stanowisko pozwanej, co do złożenia wypowiedzenia umowy mailem z 30 stycznia 2014r. Analiza treści sprzeciwów nie wskazuje, aby pozwana podnosiła twierdzenia co do złożenia wypowiedzenia mailem. Zgodnie natomiast z art. 3 kpc strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Okoliczność co do rzekomego złożenia wypowiedzenia mailem została ujawniona dopiero w toku rozprawy podczas wysłuchania informacyjnego prezes pozwanej; znamienne jest przy tym, że prezes pozwanej nie podała kiedy miało nastąpić wysłanie tego wypowiedzenia mailem. Ponadto, prezes pozwanej wyjaśniała, że wypowiedzenie z 24.01.2014r., zostało doręczone adwokatowi w lutym. Z powyższego wynika, że skutek w postaci zakończenia trwania umowy musiał zaistnieć z końcem marca. Podsumowując, łącząc obie te wypowiedzi, można było przyjąć tożsamy skutek, a mianowicie, że umowa została rozwiązana z końcem marca. Wobec czego zeznanie świadka M. J., zgodnie z którym wypowiedzenie wysłano do powoda mailem w 30 stycznia 2014r. nie mogło zostać uznane za wiarygodne. Za niezasadny należało uznać także zarzut naruszenia art. 233 kpc. W przypadku zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. należy pamiętać, że dla poprawnego sformułowania powyższego zarzutu niezbędne jest wskazanie przez skarżącego w czym upatruje on wadliwość dokonanej przez sąd oceny konkretnego dowodu i jednocześnie wykazanie przez niego braku logiki w przeprowadzonym przez sąd wnioskowaniu lub przeprowadzenia przez ten sąd nieprawidłowego postępowania dowodowego poprzez brak oceny wszystkich dowodów. Nie może ono natomiast polegać na przedstawieniu przez stronę alternatywnego stanu faktycznego, czyli sprowadzać się do zaprezentowania własnej, korzystnej dla skarżącego wersji zdarzeń, opartej na własnej, jednostronnej i wybiórczej ocenie materiału dowodowego, w sytuacji, gdy strona nie wykazała wspomnianych wyżej błędów sądu orzekającego w pierwszej instancji, a błędów tych nie doszukał się także sąd odwoławczy – vide: wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 274/03, LEX nr 164852. Jeżeli zatem z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów, i to nawet gdyby z tego samego materiału dowodowego dało się wysnuć logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym wnioski odmienne – vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc nie wystarcza więc stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości, lecz konieczne jest również wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie i rozumowanie sądu w tym zakresie. Stąd też w szczególności skarżący powinien wskazać jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłuszne im je przyznając – vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136. Składając apelację i formułując powyższy zarzut pozwana nie przytoczyła żadnych okoliczności, które wskazywałyby na przekroczenie przez Sąd pierwszej instancji granic swobodnej oceny dowodów, ograniczając się do lakonicznego stwierdzenia, iż Sąd granicę te przekroczył, trudno zatem było uznać, że zarzut ten został postawiony skutecznie. Sąd Okręgowy wskazuje przy tym, że okoliczności co do zastrzeżeń odnośnie sposobu obsługiowania pozwanej przez powoda na podstawie umowy łączącej strony nie zostały należycie wykazane, nadto nie miały one znaczenia dla sprawy, albowiem jak trafnie w sprawie zostało ustalone, nie dotyczyły umowy, z której powód dochodził w niniejszych połączonych sprawach wynagrodzenia.

Na uwagę zasługiwał natomiast zarzut dotyczący wysokości kosztów procesu jakie zasądził Sąd Rejonowy od pozwanej na rzecz powoda w wyroku łącznym. Mianowicie, powód domagając się zapłaty wynagrodzenia za dwa miesiące z tytułu umowy zlecenia z 1.02.2012r. zdecydował się wytoczyć dwa powództwa. Na podkreślenie zasługuje natomiast to, że sprawy te zostały wniesione do Sądu w tym samym dniu, pozwy są tożsame w treści, nadto wezwanie do zapłaty

zostało wystosowane do pozwanej w tym samym dniu. Powód nie wyjaśnił przy tym, czym kierował się podejmując suwerenną i dopuszczalną co do zasady decyzję o wniesieniu dwu osobnych pozwów o wynagrodzenie za dwa kolejne miesiące. W ocenie Sądu Okręgowego nie było żadnych przeszkód (a przynajmniej powód ich nie wykazał) do objęcia roszczeń powoda jednym pozwem. Podstawową bowiem zasadą w zakresie zwrotu kosztów procesu wyrażoną w art. 98 §1 kpc jest zasada kosztów niezbędnych i celowych. Oznacza to, że strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi tylko te poniesione koszty procesu, które były niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony. Owa niezbędność oraz celowość kosztów procesu podlegają ocenie sądu i jest uzależniona od konkretnych okoliczności sprawy, zatem sąd powinien każdorazowo rozważyć, czy czynność, która spowodowała koszty, była w ujęciu obiektywnym potrzebna do realizacji praw strony, a także, czy i do jakiego poziomu poniesione koszty stanowiły-również z obiektywnego punktu widzenia- wydatek konieczny (A. Daczyński Koszty postępowania cywilnego, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2010).W przedmiotowej sprawie powód bez wątplenia mógł skorzystać z wynikającego z 191 kpc uprawnienia, a tego nie uczynił, wytaczając dwa odrębne powództwa, domagając się w każdej z nich odrębnie przysądzenia kosztów zastępstwa procesowego. Analiza treści pozwów i załączonych do nich dokumentów oraz wnioskowanych dowodów nie pozwala na przyjęcie, ażeby zachodziły dla rozdzielnego dochodzenia należności względy dowodowe, czy organizacyjne, czego dowodziło połączenie obu tych spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia. Wytoczenie jednego powództwa byłoby w pełni usprawiedliwione względami ekonomiki procesowej oraz zasadą koncentracji materiału dowodowego, jak też nie generowałoby dodatkowych nie noszących cechy niezbędności i celowości kosztów procesów, w tym kosztów zastępstwa procesowego, których nie sposób w stanie faktycznym tej sprawy uznać za celowe, niezbędne i uzasadnione.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok tylko w ten sposób, że w punkcie I wyroku obniżył zasądzoną w tym punkcie od pozwanego na rzecz powoda kwotę 647 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego do kwoty 338,50 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwoty 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W punkcie II wyroku natomiast obniżył zasądzoną w tym punkcie od pozwanego na rzecz powoda kwotę 647 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego do kwoty 338,50 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwoty 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Tylko takie koszty w obu połączonych sprawach można było uznać za niezbędne i celowe w powyższym rozumieniu i jako takie podlegające zwrotowi przez przegrywającego pozwanego. W pozostałym zakresie na podstawie art. 385 kpc apelację oddalono.

O kosztach postępowania w instancji odwoławczej, uwzględniając wyżej poczynione rozważania co do celowości kosztów procesu oraz niezasadności żądania zasądzenia w stanie faktycznym spraw dwukrotności kosztów zastępstwa procesowego powoda w instancji odwoławczej , orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. w zw. z § w zw. z § 6 pkt.3 w zw. z w związku z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

SSO Ryszard Trzebny SSO Ewa Kaźmierczak SSR (del.) Grażyna Weleđa